

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÜÇÜNCÜ DAİRE

TENDAM – İSPANYA

(Başvuru no. 25720/05)

SONKARAR

(Esas hk.)

STRAZBURG

13 Temmuz 2010

KESİNLEŞME

13/10/2010

Bu sonkarar Sözleşme'nin 44(2). fıkrasına göre kesinleşmiştir. Bu karar yazım düzeltmelerine tabi tutulabilir.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Tendam –İspanya davasında,

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Üçüncü Dairesi aşağıdaki üyelerle toplanmıştır:

Başkan: Josep Casadevall,

Üyeler: Corneliu Bîrsan,

Boštjan M. Zupančič,

Egbert Myjer,

Ineta Ziemele,

Ann Power,

Alejandro Saiz Arnaiz, *ad hoc yargıç,*

Yazı İşleri Müdürü: Santiago Quesada.

22 Temmuz 2010 tarihinde kapalı müzakerede bulunan Mahkeme, aynı tarihte aşağıdaki sonkararı kabul etmiştir:

USUL

1. Bu dava, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasını Dair Sözleşme'nin (« Sözleşme ») 34. maddesine göre, bir Alman vatandaşı olan başvuru M. Hans Erwin Tendam tarafından 9 Temmuz 2005 tarihinde, İspanya Krallığı aleyhine, Mahkeme'ye yapılan bir başvurudan (no. 25720/05) kaynaklanmıştır.

2. Başvuru Puerto de La Cruz'da avukatlık yapan Av. J.C. Pliego tarafından temsil edilmiştir. İspanya Hükümeti de (« Hükümet ») kendi temsilcisi olan, Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Hukuku Müdürlüğü Başkanı Av. I. Blasco Lozano tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuru, kendisine karşı başlatılan ceza yargılamaları çerçevesinde el koyulan mallarının geçici olarak alıkoymasından, kaybedilmesinden ve tahrip edilmesinden kaynaklanan zararların tazmini taleplerinin İspanyol makamları tarafından reddedilmesinden şikayetçidir. Başvuru, Sözleşme'nin 6(2). fıkrası ile 1 No'lu Protokolün 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

4. Üçüncü Daire Başkanı 23 Mayıs 2008 tarihinde başvuruyu Hükümet'e iletme kararı vermiştir. Başkan aynı zamanda, Sözleşme'nin 29(3). fıkrasının izin verdiği üzere, Dairenin kabul edilebilirlik ve esas hakkındaki kararını eşzamanlı olarak açıklayacağına karar vermiştir.

5. Mahkeme, İktüzüğün 44(1)(a) bendi uyarınca başvurunun bir kopyasını Alman Hükümetine iletmiş, ancak davaya katılmak istememiştir.

6. İspanya adına seçilmiş olan Hakim L. López Guerra'nın davadan çekilmesi üzerine (İktüzüğün 28. maddesi), Hükümet bu yargıcın yerine heyette yer almak üzere Yargıç A. Saiz Arnaiz'i ad hoc yargıç olarak atamıştır (Sözleşme'nin 27(2). fıkrası ve İktüzük 29(1). fıkrası).

DAVANIN ESASI

I. DAVA KONUSU OLAYLAR

7. Başvurucu 1937 doğumlu olup Santa Cruz de Tenerife’de ikamet etmektedir.

8. 1984 yılında İspanyol vatandaşı olan başvurucu ve karısı, bal üretimine yönelik bir arıcılık şirketi kurmuşlardır.

A. Ceza yargılamaları

1. Hırsızlık nedeniyle yapılan 68/91 sayılı ceza yargılaması

9. Başvurucu 25 Mart 1986 tarihinde birden fazla arı kovanının çalınmasıyla ilgili bir ceza soruşturması kapsamında yakalanarak göz altına alınmıştır.

10. Başvurucu 26 Mart 1986 tarihinde tutuklanmış ve 6 ağustos 1986 tarihinde 400,000 pesetas (yaklaşık 2,404 Euro) kefalet ödenmesi karşılığında geçici olarak salıverilmiştir.

11. Başvurucu 12 Nisan 1993 tarihinde, Santa Cruz de Tenerife 1. Ceza Mahkemesinin verdiği kararla hırsızlıktan suçlu bulunmuştur. Yargıç başvurucuyu 2 yıl 4 ay hapis cezasına mahkum etmiştir. Başvurucu ayrıca çalınan kovanların sahibi olan arıcılık şirketine 124,040 pesetas (745.50 Euro) tutarında tazminat ödemeye mahkûm edilmiştir.

12. Bu karar, Tenerife *Audiencia Provincial* Mahkemesi tarafından verilen 9 Eylül 1993 tarihli bozulmuş ve başvurucu salıverilmiştir. *Audiencia Provincial* Mahkemesi başvurucunun kendisine isnad edilen suçu işlediğinin kanıtlanmamış olduğuna hükmetmiştir.

13. 25 Ocak 1994 tarihinde, 400,000 pesetas tutarındaki kefalet bedeli başvurucu-ya iade edilmiştir.

2. Suça yataklık nedeniyle yapılan 473/91 sayılı ceza yargılaması

14. 1986 yılının Mart ayında 1. Soruşturma yargıcı tarafından başvurucu aleyhine ceza soruşturması başlatılmıştır. Başvurucunun bu soruşturma kapsamında tutuklu bulunduğu sırada evinde ve elektronik atelyesinde pek çok arama gerçekleştirilmiştir. Bu arama kararları La Orotava 1. Soruşturma yargıcı tarafından verilmiş ve aramalar başvurucunun eşinin olduğu sırada gerçekleştirilmiştir. Aramalar sırasında birçoğu elektronik olmak üzere, pek çok mala el koyulmuş ve bunlar adli emanete vey soruşturma yargıcının bürosuna bırakılmıştır. Mallardan bazıları, bunların sahibi olduğunu teyid eden ve önceden çalındıklarını ihbar etmiş kişilere iade edilmiştir. Bu iade, ceza yargılamasının sonucu beklenirken, emanet şeklinde gerçekleşmiştir.

15. Başvurucu sorgulandıktan sonra yargılanmak üzere Santa Cruz de Tenerife 3. Ceza Mahkemesine sevk edilmiştir. Santa Cruz de Tenerife 3. Ceza Yargıcı, 29 Ekim 1993 tarihinde verdiği kararla, savcılığın açık oturum sırasında suçlamayı düşürmesi üzerine, başvurucunun yataklık suçundan beraatine karar vermiştir.

16. Başvurucu 19 Kasım 1993 tarihinde, sorgulama boyunca el koyulmuş olan mallarının iadesini talep etmiş, elkoyulan malların bir bölümünü geri almıştır. Başvurucu La Orotova 1. Soruşturma yargıcı yanında çalışan katibin imzaladığı iade tutanağında, bazı malların kaybolmuş ve iade edilen tüm malların zarar görmüş olduğu bildirilmiştir. Katip de bu tutanakta pek çok eşyanın kötü durumda, aralarından bazılarının ise paslanmış olduğunu tespit etmiştir. Başvurucu 9 Mart 1994 tarihinde mallarının diğer bölümünü geri almak için katibin önüne gelmiş, fakat katip buraya bırakılmış olan malların başvurucuya ait olmadığını söylemiştir. Dosyadan Soruşturma yargıcının, 1986 yılında el koyulan malları almış olan üçüncü kişilere malları iade etmeleri için yaptığı bazı çağrılarının sonuçsuz kaldığı anlaşılmaktadır.

B. Devletin mali sorumluluğu nedeniyle yapılan yargılama

1. İdari organlar önündeki işlemler

17. Başvurucu 19 Ağustos 1994 tarihinde, Yargı Teşkilatı Yasası'nın (LOPJ) ilgili hükümlerine dayanarak, tazminat elde etmek amacıyla Adalet ve İçişleri Bakanlığı'na şikayette bulunmuştur. Başvurucu ilk olarak, birinci ceza yargılaması bakımından tutuklu geçirdiği yüz otuz beş gün nedeniyle uğradığı zararın tazmini için ve ayrıca iade edilen kefalet bedelinin yasal faizi için 3,671,666 pesetas (22,067.16 Euro) tutarında tazminat talep etmiştir. Başvurucu ikinci olarak, yapılan ikinci ceza yargılaması kapsamında el koyulan eşyaların iade edilmemesine ya da değerlerini kaybetmelerine sebep olan adaletin kötü işleyişi nedeniyle bir tazminat talebinde bulunmuştur. Buna göre başvurucu, iade edilmeyen ve zarar gören üç yüzden fazla sayıda eşyanın değerinin 82,429,942 pesetas (495,413.93 Euro) olarak saptandığı bir özel bilirkişi incelemesi yaptırmış, bir başka bilirkişi de 1986'da el koyulmuş pek çok elektronik eşyanın zarar gördüğünü tespit etmiştir. Başvurucu aynı zamanda envanteri yapılmamış eşyalar için 8,000,000 pesetas (48,080.97 Euro), uğradığı manevi zarar ve diğer zararlar için de 40,000,000 pesetas (240,404.84 Euro) tazminat talebinde bulunmuştur. Başvurucunun istediği toplam tazminat tutarı, 139,141,608 pesetas (836,257.91 Euro'ya) tekabül etmektedir.

18. Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı, Adli Yargı Genel Konseyinin (AYGK) 5 Nisan 1995 tarihli ve Yüksek İdare Mahkemesinin 28 Eylül 1995 tarihli raporları üzerine, 17 Kasım 1995 tarihinde verdiği kararla başvurucunun şikayetini reddetmiştir.

Tutukluluk nedeniyle talep edilen tazminat konusunda Bakanlık, başvurucunun temyiz yargılaması sonucunda "suç teşkil eden eylemin objektif ya da sübjektif yokluğuna dayanılarak değil", mahkumiyete temel olacak ölçüde yeterli kanıtın bulunmaması nedeniyle beraat ettirilmiş olduğuna ve 9 Eylül 1993 tarihli *Audienca Provincial* Mahkemesi kararına göre "başvurucunun suç oluşturan eylemlere katılmadığının yeterli ölçüde kanıtlanmamış" olduğuna dikkat çekmiştir. Bu nedenle Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesinde belirtilen şart yerine gelmemiş olup, başvurucunun bu hükme dayanarak tazminat elde etme hakkı yoktur.

19. Bakanlık, adaletin kötü işleyişi nedeniyle ileri sürülen tazminat talebiyle ilgili olarak (md. 292 LOPJ) başvurucunun, sahibi olduğunu iddia ettiği malların kaybolduğunu ya da tahrip edildiğini kanıtlayacak gerekli delilleri sunmadığı sonucuna varmıştır. Bakanlık aynı zamanda, el koyulan bazı malların sahibi olduğunu iddia eden kişilere

iade edilmesinin de, suça yataklık nedeniyle yürütülen bir ceza yargılaması söz konusu olduğu için haklı olduğu kanısındadır. Son olarak Bakanlık, mevcut durumda mahkemelerdeki katiplere yüklenen koruma yükümlülüğüne uyulmuş olduğunu, böylece adaletin kötü işlediğinin kanıtlanmadığını belirtmiştir.

2. İdare mahkemeleri önündeki yargılamalar

20. Başvurucunun 30 Mayıs 1996 tarihinde, Bakanlık kararına karşı *Audiencia Nacional* Mahkemesinde açtığı idari dava 4 Şubat 1998 tarihinde reddedilmiştir. *Audiencia Nacional* Mahkemesi, Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesiyle ilgili olarak, tutukluluk nedeniyle tazminatın ancak suçun objektif ya da sübjektif açıdan oluşmamış olması halinde verilebileceğine ilişkin Yüksek Mahkeme'nin içtihadına atıfta bulunmuştur. Bu içtihada göre sübjektif yokluğa hükmedilebilmesi için ilgilinin suça iştirak ettiğine dair şüphelerin var olması yeterli olmayıp iştirakın olmadığına dair kesinlik bulunması gerekir. Olayda isnad edilen eylemlerin objektif açıdan var olduğu konusunda ihtilaf bulunmamaktadır. Mahkeme, başvurucunun iştirakı bakımından tipik bir delil eksikliği durumu söz konusu olduğunu ve başvurucunun bu sebeple İspanyol yargı organlarının yorumladığı şekliyle, Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesinde belirtilen ölçütleri karşılamadığını belirtmiştir. *Audiencia Nacional* Mahkemesi buna ek olarak, adaletin kötü işleyişi bakımından Bakanlığın ileri sürdüğü delil eksikliğine ilişkin gerekçeyi onaylamıştır.

21. Başvurucu daha sonra Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesinin hatalı yorumlandığı gerekçesiyle temyize başvurmuştur.

22. Yüksek Mahkeme 27 Ocak 2003 tarihinde verdiği kararla, beraat kararının başvurucunun suça iştirak etmediğinin kanıtlanmış olmasına değil delil yetersizliğine dayanmış olması nedeniyle tazminat hakkı doğurmayacağı gerekçesiyle temyiz başvurusunu reddetmiştir.

Yüksek Mahkeme, uyuşmazlığa konu olan malların iade edilmemesi ya da zarar görmesiyle ilgili olarak ise, ilk derece mahkemesi önünde ortaya koyulan olayları ve delilleri takdir etmenin kendisinin görevi olmadığını hatırlatmıştır.

Yüksek Mahkeme, başvurucunun şikayetinin sadece bir kısmını geri almış olduğu mallarla ilgili olmadığına, aynı zamanda el koyulan mallar envanterinde yer almayan ve adli emanet veya soruşturma yargıçlığında muhafaza edilen malları da kapsadığına dikkat çekmiştir. Yüksek Mahkeme, iade edilen malların zarar gördüğü iddiası bakımından başvurucunun, ne malların el koyulduğu sıradaki durumuna ve ne de muhafaza nedeniyle gördüğü zarara ilişkin delil sunduğu sonucuna ulaşmıştır.

23. İki hakim karara ilişkin verdikleri karşı oyda, kaybolan ya da zarar gören mallara ilişkin ispat yükünün başvurucuya değil idareye ait olduğunu belirterek, malların iade edilmemesi ya da zarar görmesi hususuyla ilgili ihtilaflarını beyan etmişlerdir. Hakimler başvurucunun tutuklu olduğu sırada evinde yapılan aramalarda mallara el koyulmasına ilişkin gösterilebilecek tek delilin kolluk güçleri ya da adli makamlar tarafından tutulan tutanaklar ve kayıtlar olduğu kanısındadırlar. Karara karşı oy veren iki hakim, el koyma işlemi sırasında başvurucunun malları elinde bulundurduğu göz önüne alındığında, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 635. maddesi uyarınca söz konusu malların sahi-

bi olduğunun kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Son olarak adli birimlerin el koyulan malların kaybolması ya da tahrip olmasıyla ilgili bir gerekçe göstermediklerini; dolayısıyla adaletin kötü işleyişi nedeniyle idarenin mali sorumluluğunun doğduğunu düşünmektedirler. Karara karşı oy veren hakimler, başvurusunun idari yargılama çerçevesinde kendisinin yaptırdığı bilirkişi incelemesine dayanarak tazminata hak kazanması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

C. Amparo (Bireysel Başvuru) Yargılaması

24. Başvurucu, 4 Mart 2003 tarihinde Anayasa'nın 15. maddesine (işkence yasağı ve fiziksel ve ruhsal bütünlük hakkı) ve 24(1) ve (2). fıkralarına (adil yargılanma ve masumiyet karinesinden yararlanma hakkı) dayanarak Anayasa Mahkemesine *amparo* başvurusunda bulunmuştur. Başvurucu yaptığı başvuruda, Yüksek Mahkeme önündeki yargılamanın iki nedenle adil olmadığını iddia etmiştir. Bir yandan el koyulan ve kaybolan mallara ilişkin ispat yükü kendisine yüklenmiştir. Diğer yandan, hiç bir zaman kanıtlanmamış olaylara dayanarak altı ay boyunca tutuklu kaldığı göz önüne alındığında, bu özgürlüğünden yoksun bırakılma nedeniyle tazminata hak kazanmış olması gerekmektedir.

25. Anayasa Mahkemesi 17 ocak 2005 tarihinde verdiği kararla başvuruyu kabul edilemez bulmuştur. Anayasa'nın 15. maddesi temelinde ileri sürülen iddiayı, başvurusunun bu hakkı ilk derece mahkemeleri önünde ileri sürmemiş olduğuna dayanarak, iç hukuk yollarının tüketilmemiş olduğu gerekçesiyle reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi, masumiyet karinesinden yararlanma hakkı bakımından ise, içtihadına uygun olarak, başvurusunun karşı çıktığı idari ve yargısal kararların cezalandırıcı bir vasfı olduğunun kabul edilemeyeceğine ve bu sebeple 24(2). fıkrasının (masumiyet karinesinden yararlanma hakkı) uygulanamayacağına hükmetmiştir.

26. Yüksek Mahkeme adil yargılanma hakkı bakımından başvurusunun ihtilafa konu iki hususta; tutukluluk nedeniyle tazminat talebinin reddine ve kaybolmuş ya da zarara uğramış mallarla ilgili ispat yüküne ilişkin ilk derece mahkemelerinin yaptığı yoruma itirazda bulunmakla yetindiğine işaret etmiştir. Anayasa Mahkemesi, itiraz edilen yargı kararlarının makul ve gerekçeli olduğu ve bunların idarenin mali sorumluluğuyla ilgili yürürlükte olan mevzuatı ve mevcut içtihadı uygulamaktan ibaret olduğu kanısındadır. Anayasa Mahkemesi'ne göre, bu mahkemeler tarafından yapılan delillerin takdiri açıkça mantıkdışı ya da keyfilikle malul olarak nitelenemez.

II. KONUYLA İLGİLİ İÇ HUKUK

27. Anayasanın ilgili maddesi şöyledir:

Madde 121

« Adli bir hatanın yol açtığı ya da adaletin düzensiz işleyişinin bir sonucu olarak meydana gelen zararlar, yasaya uygun olarak, Devlet'in sorumluluğunda olan bir tazminat hakkı doğurur. »

28. Yargı Teşkilatı Yasası'nın (LOPJ) ilgili maddeleri aşağıdaki gibidir:

Madde 292

« 1. Bir adli hatadan ya da adaletin düzensiz işleyişinden kaynaklanan bir zarara uğrayan herkesin, mücbir sebep hali dışında, bu Bölüm hükümleri uyarınca devlet tarafından zararının tazmin edilmesi hakkı vardır.

2. İleri sürülen zararın, ister bir kişiyi ister bir topluluğu ilgilendirsün, her koşulda gerçek, ekonomik olarak ölçülebilir ve kişisel olması gerekir.

3. Yargı kararlarının sadece geri alınması ya da iptali kendiliğinden tazminat hakkı doğurmaz. »

Madde 293

« 1. Hata sebebiyle ileri sürülen her tazminat talebinin, öncesinde hatanın varlığını açıkça kabul eden bir yargı kararına dayanması gerekir. Bu ön karar doğrudan yeniden inceleme çerçevesinde verilen bir yargı kararının neticesi de olabilir. Diğer tüm hallerde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Hatanın tanınmasına yönelik dava, açılabileceği tarihten itibaren üç aylık süre içinde mutlaka açılmak zorundadır.

(...)

2. Adli hatanın bildirildiği ya da adalet yönetiminin düzensiz işleyişi nedeniyle zararın ortaya çıktığı durumlarda ilgili, tazminat talebini doğrudan Adalet Bakanlığı'na bildirir. Bu başvuru devlet'in mali sorumluluğu alanında uygulanan hükümlere göre incelenir. Adalet Bakanlığı'nın kararı idari bir davaya konu edilebilir. Tazminat talep etme hakkı, hakkın icra edilebileceği günden itibaren bir yıl içinde zamanaşımına uğrar. »

Madde 294(1)

« 1. Tutuklandıktan sonra isnad edilen olayların yokluğu nedeniyle beraat eden ya da bu sebeple hakkındaki dava kesin olarak düşen herkesin, bir zarara uğramış olması koşuluyla tazminat hakkı vardır.

2. Tazminatın miktarı, özgürlükten yoksun bırakılan süre ile tutukluluk nedeniyle katlanılan kişisel ve ailevi sonuçlar dikkate alınarak saptanır.

3. Tazminat talebi 293(2). madde uyarınca ele alınır. »

29. Ceza Usul Kanunu

Madde 635

« Soruşturma yargıcı tarafından el koyulduğu sırada bir malı eli bulunduran kişi o malın sahibi kabul edilir.»

KARAR GEREKÇESİ

I. SÖZLEŞMENİN 6(2). FIKRASININ İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

30. Başvurucu İspanyol yargı makamlarının, maruz kaldığı tutukluluk nedeniyle talep ettiği tazminatı kendisine vermeyi reddetmelerinden şikayetçi olmuştur. Başvurucu tutukluluk nedeniyle tazminata hak kazanabilmek için iç hukukta ve içtihatla belirlenen kriterlere itiraz etmiştir. Sözleşme'nin 6(1) ve (2). fıkraları ile 7 numaralı Protokol'ün 3. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. Bu hükümlerin ilgili bölümleri aşağıdaki gibidir:

Sözleşme'nin 6. maddesi

« 1. Herkes, kişisel hak ve yükümlülükleri ile hakkındaki bir suç isnadının karara bağlanmasında, ... bir yargı yeri tarafından, ... , adil ... olarak yargılanma hakkına sahiptir.

2. Hakkında suç isnadı bulunan bir kimse, hukuka göre suçlu olduğu kanıtlanıncaya kadar masum sayılır. (...) »

7 numaralı Protokol'ün 3. maddesi

« Bir kimse cezai bir fiilden ötürü kesin kararla mahkum edilmişse, yeni meydana gelen veya daha önce meydana geldiği sonradan anlaşılan bir olayın bu kişinin mahkumiyetinde adli hata olduğunu göstermesi nedeniyle mahkumiyet kararı bozulmuş veya affa uğramış olsa bile, daha önce bilinmeyen olayın zamanında ortaya çıkarılmamasına mahkumiyet nedeniyle cezaya maruz kalan kişinin kısmen veya tamamen sebep olduğu kanıtlanıyorsa, ilgili devletin hukukuna göre bu kişiye tazminat ödenir. »

31. Mahkeme bu şikayeti Sözleşme'nin 6(2). fıkrasına göre incelemenin uygun olacağı kanısındadır. Mahkeme, olayların gerçekleştiği tarihte İspanya'nın 7 numaralı Protokol'ü onaylamamış olduğunu kaydeder. Mahkeme ayrıca görülmekte olan davada gözlenen durumun 7 numaralı Protokol'ün 3. maddesine tabi olan durumla benzer olmadığını, bu maddenin sadece bir adli hata nedeniyle verilen mahkumiyet dolayısıyla ceza çekmiş bir kişi için geçerli olduğunu hatırlatmaktadır (*bk. Sekanina - Avusturya, 25 Ağustos 1993, §25, Seri A n° 266-A*).

A. Kabuledilebilirlik

32. Mahkeme bu şikayetin Sözleşme'nin 35(3). fıkrası anlamında açıkça temelden yoksun olmadığını tespit etmektedir. Mahkeme ayrıca başvurunun diğer kabuledilemezlik sebeplerinden hiç birini taşımadığını kaydeder. Bu nedenle başvurunun kabul edilebilir bulunması gerekir.

B. Esas

1. Tarafların görüşleri

33. Başvurucu, yüz otuz beş gün boyunca var olmayan eylemleri nedeniyle tutuklu kaldığını ve yerel mahkemelerin bunun için kendisine tazminat ödenmesini reddetdiklerini ileri sürmektedir. Başvurucu ulusal mahkemelerin kendisini delil yetersizliği nedeniyle beraat ettirmiş olmasının şahsına isnad edilen eylemlerin gerçekleştiği anlamına gelmediğini savunmaktadır. Başvurucuya göre ceza mahkemeleri yeterli delil olmadığına ilişkin gerekçeyi, maruz kaldığı tutukluluk nedeniyle uğradığı zararların tazmin edilmesini engellemek için kullanmışlardır. Kendisi yerel mahkemelerin suçun “objektif yokluğu” ile “sübjektif yokluğu” arasında yaptığı ayrımı karşı çıkmaktadır. Bu ayrıma göre sadece isnat edilen eylemlerin objektif yokluğu nedeniyle, ya eylemlerin gerçekleşmemiş olması ya da bir suç oluşturmaması nedeniyle beraat etmiş kişilerin tazminat hakkı mevcuttur.

34. Hükümet, beraat halinde tutukluluk nedeniyle tazminat hakkının iç hukukta düzenlendiğini vurgulamaktadır. İspanyol hukukunda bu tür bir tazminat, Anayasanın 121. ve Yargı Teşkilatı Yasası'nın 292 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu hükümlere göre, tutukluluk nedeniyle uğranılan zararların tazmin edilebilmesi için beraat ya da mahkumiyetin iptali kararının önceden belirlenmiş esaslara dayanması gerekmektedir; sadece aleyhte delil olmaması nedeniyle beraat kararı verilmesi yeterli olmamaktadır. Hükümet olayda başvurunun tazminat talebini inceleyen Adalet Bakanlığı'nın ve idare mahkemelerinin, kendisi hakkında verilen beraat kararının sadece masumiyet karinesine, yani suçun objektif ya da sübjektif yokluğuna değil aleyhte delil yokluğuna dayandığını tespit etmekle yetindiklerini belirtmektedir. Dolayısıyla Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesiyle öngörülen şartlar sağlanmamış olmaktadır. Hükümet, ulusal mahkemelerin hiç bir şekilde başvurunun suçluluğu konusunu hükme bağlamadığını ve kararlarının ceza alanına değil, mali alana ve idari yargı alanına ilişkin olduğunu savunmaktadır. Hükümet, görülmekte olan davada başvurunun maruz kaldığı tutukluluk süresinin, başvurunun mahkumiyet kararlarının iptal edildiği sırada cezasının tamamını çekmiş olduğu 25 Nisan 2006 tarihli, *Puig Panella - İspanya*, n° 1483/02 davasından farklı olarak, yasanın belirlediği kesin sınırları aşmadığını belirtmektedir.

2. Mahkeme'nin değerlendirmesi

35. Mahkeme bir yargı kararının, önceden suçluluğu hukuken sabit olmadığı halde bir şüphelinin suçlu olduğu hissini yansıtmaması halinde masumiyet karinesinin ihlal edilmiş olacağını bir kez daha hatırlatır. Usuli bir tespit olmasa dahi yargıcın ilgili kişiyi suçlu olarak değerlendirdiğini düşünmeye sebep olacak bir iradenin varlığı yeterlidir. (bk. başka pek çok karar arasında *Puig Panella, a.g.k., §51*)

36. Mahkeme ayrıca Sözleşme'nin 6(2). fıkrasının uygulama alanının, görülmekte olan ceza davalarıyla sınırlı olmadığını, aynı zamanda, başvurunun “sanık” sıfatıyla yargılandığı ceza davalarının bir sonucu ve tamamlayıcısı olduğu ölçüde, sanığın beraatinin ardından yapılan adli yargılamalara da uygulandığını hatırlatır. (bk. pek çok ka-

rar arasında Sekanina, a.g.k., Rushiti – Avusturya, n° 28389/95, 21 Mart 2000, Lamanna – Avusturya, n° 28923/95, 10 Temmuz 2001). Sözleşme'nin 6(2). fıkrası veya Sözleşme'nin başka bir maddesi, beraat halinde, hukuka uygun olarak yapılan bir tutuklamadan dolayı tazminat hakkı vermemekle birlikte (bk. mutatis mutandis Dinareş Peñalver – İspanya (k.k.), n° 44301/98, 23 Mart 2000), kesinleşen bir beraat kararından sonra bir sanığın masumiyeti hakkında şüpheler ifade edilmesi artık kabul edilemez. (bk. bu yönde Sekanina, a.g.k., §30). Mahkeme'nin daha önce de işaret etme fırsatı bulduğu gibi, beraat kararı bir kez kesinleştikten sonra, Sözleşme'nin 6(2). fıkrası uyarınca şüphe yararına bir beraat söz konusu olsa bile, beraat kararının sebeplerinden elde edilmiş olanlar dahil, suçluluk konusunda şüpheler ifade edilmesi masumiyet karinesiyle bağdaşmamaktadır (Rushiti, a.g.k., §31). Gerçekten de daha sonra verilen yargı kararları ya da kamu makamlarının yaptığı açıklamalar, şüpheli hakkında önceden verilmiş olan beraat kararına açıkça karşı gelen bir suçluluk tespiti şeklindeyse, Sözleşme'nin 6(2). fıkrası açısından sorun yaratabilir. (bk. Del Latte - Hollanda, n° 44760/98, § 30, 9 Kasım 2004).

37. Mahkeme ayrıca, masumiyet karinesinin özel bir görünümü olan « *in dubio pro reo* » ilkesi uyarınca, kişinin delil yokluğu nedeniyle serbest bırakılması ile masum olduğunun hiç bir şüphe götürmeyecek şekilde tespit edilmiş olması nedeniyle serbest bırakılması arasında hiç bir nitelik farkı bulunamayacağını belirtmektedir. Gerçekten de beraat hükümleri her seferinde ceza yargıcının benimsediği gerekçelere göre değişmez. Tam aksine ilgilinin cezai sorumluluğu hakkında doğrudan ya da dolaylı biçimde beyanda bulunan tüm makamlar, Sözleşme'nin 6(2). fıkrası çerçevesinde, bir beraat kararının hüküm kısmına saygı duymalıdır (bk. Vassilios Stavropoulos - Yunanistan, n° 35522/04, §39, 27 Eylül 2007). Ayrıca bir kişiden tutukluluk nedeniyle tazminat talebini içeren bir dava kapsamında masum olduğuna dair delil getirmesini istemek mantık dışıdır ve masumiyet karinesine yönelik bir ihlal teşkil eder (bk. Capeau – Belçika, n° 42914/98, §25, CEDH 2005-I).

38. Mahkeme mevcut davanın, Hükümet'in atıfta bulunduğu *Puig Panella* davasından farklı olduğunu, *Puig Panella* davasında başvurunun tazminat talebini, hapis cezasını çektikten sonra Anayasa Mahkemesi'nin kendisi hakkında verilmiş mahkumiyet kararlarını iptal etmesinin ardından yönelttiğini belirtmektedir. Oysa mevcut davada başvuru temyiz incelemesi sonucunda beraat etmiş ve hiç bir zaman hapis cezası çekmemiştir. Bu farklılıklara rağmen Mahkeme'nin olayda Adalet Bakanlığı'nın ve ulusal mahkemelerin tutumlarının, kararlarının gerekçelerinin ya da muhakemelerinde kullandıkları dilin, başvurunun masumiyeti üzerinde şüphe yaratıp yaratmadığını ve böylece Sözleşme'nin 6(2). fıkrasıyla güvence altına alınan masumiyet karinesini ihlal edip etmediğini incelemesi gerekmiştir (*Puig Panella, a.g.k., §54*).

39. Mahkeme, Adalet ve İçişleri Bakanlığı'nın 17 Kasım 1995 tarihli kararında başvurunun temyiz aşamasında, suçun objektif ya da sübjektif yokluğu nedeniyle değil, aleyhte delil yokluğu nedeniyle beraat etmiş olmasına dayandığını belirtmektedir. Bakanlık başvurunun tazminat talebini geri çevirmek için, beraat kararına göre «başvurunun suça iştirak etmediğinin yeterli düzeyde kanıtlanmadığını» belirtmiştir. (bk. yukarıda §18). Her ne kadar verilen karar sadece isnad edilen fiillerin yokluğu nedeniyle beraatine hükmedilen ya da davası kesin olarak düşen kişilerin tazminata hak kazandığını düzenleyen Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294(1). fıkrasına dayanıyor olsa da, hiç bir ayırım yapmaksızın ya da şerh düşmeksizin kullanılan bu tür bir gerekçe, başvurunun

masumiyeti üzerinde bir şüphe uyandırmaktadır (bk. *Puig Panella, a.g.k., §55*). Mahkeme, delil yokluğu nedeniyle verilen beraat kararı ile suç içeren eylemin yokluğunun tespitine dayanan beraat kararı arasında ayırım gözeten bu mantığın sanık hakkında önceden verilen beraat kararını tanımadığı, halbuki ceza yargıcının kabul ettiği sebep ne olursa olsun, tüm yargı makamlarının bu beraat kararının hüküm kısmına uymaları gerektiği kanısındadır (bk. *Vassilios Stavropoulos, a.g.k., §39*).

40. Mahkeme ayrıca Adalet ve İçişleri Bakanlığı'nın başvurduğu muhakeme yolunun daha sonra davaya bakan, aynı çözümü benimseyen yerel mahkemeler tarafından da teyit edildiğine dikkat çekmektedir. İdare mahkemeleri Yargı Teşkilatı Yasası'nın 294. maddesinin uygulanması bakımından, sübjektif yokluk kriterine dayanmaktan, yani beraat edenin suça iştirak etmediğinin kanıtlanmış olmasını esas alan yerleşik içtihadı takip etmekten öte bir şey yapmamıştır. Sonuç olarak, sözü geçen içtihadın uygulanmasına ilişkin Bakanlığın kararına onay veren ulusal mahkemeler, ortaya çıkan soruna bir çare bulmamışlardır (bk. *mutatis mutandis, Ismoilov ve Diğerleri – Rusya, n° 2947/06, §169, 24 Nisan 2008*).

41. Bu unsurlar, Mahkeme'nin Sözleşme'nin 6(2). fıkrasının ihlal edilmiş olduğu sonucuna varması için yeterlidir.

II. 1 NUMARALI PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

42. Başvurucu aynı zamanda suça yataklık nedeniyle yapılan ceza yargılaması kapsamında el koyulan mallarının kaybolmuş ve zarar görmüş olmasından şikayetçidir. Başvurucunun ileri sürdüğü 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesi aşağıdaki gibidir:

1 Numaralı Protokol'ün 1. maddesi

« Her gerçek ve tüzel kişi, maliki olduğu şeylerden barışçıl bir biçimde yararlanma hakkına sahiptir. Kamu yararı gerektirmedikçe ve uluslararası hukukun genel ilkeleri ile hukukun aradığı koşullara uyulmadıkça, hiç kimse mülkiyetinden yoksun bırakılamaz.

Ancak yukarıdaki hükümler hiç bir biçimde, mülkiyetin genel yarara uygun olarak kullanılmasını denetim altına almak, vergiler ile diğer harç veya cezaların ödenmesini sağlamak için Devletin gerekli gördüğü yasalara yürürlüğe koyma yetkisini ortadan kaldırmaz.»

43. Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

A. Kabuledilebilirlik

44. Mahkeme bu şikayetin Sözleşme'nin 35(3). fıkrasına göre açıkça temelden yoksun olmadığını tespit etmektedir. Mahkeme ayrıca şikayetin diğer kabuledilemezlik sebeplerinden hiçbirini içermediğini kaydeder (bk. *Fernandez-Molina Gonzalez ve Diğerleri – İspanya (k.k.), n° 64359/01, CEDH 2002-IX, ve Oubiña Lago – İspanya (k.k.), n° 11452/05, 10 Haziran 2008*). Dolayısıyla başvurunun kabuledilebilir bulunması gerekir.

B. Esas

45. Başvurucu, 27 Ocak 2003 tarihli Yüksek Mahkeme kararına ekli karşı oyda iki yargıcın ifade ettiği gibi, malların kaybolduğu ya da zarar gördüğü iddiasıyla ilgili ispat yükünün adalet idaresinin üzerinde olması gerektiği yönündeki görüşe katılmaktadır (bk. yukarıda, §23).

46. Hükümet, Adalet ve İçişleri Bakanlığı'nın ile ulusal mahkemelerin de işaret ettiği gibi, başvurunun el koyulmuş olan malların kaybolduğu ya da zarar gördüğü yönündeki iddiasını kanıtlayacak gerekli delilleri sunmadığını savunmaktadır. Hükümet başvurunun sunduğu delillerin adalet idaresinin mali sorumluluğuna gidebilmek için yeterli kabul edilmediğini ifade etmektedir.

47. Mahkeme, adli makamlar tarafından el koyulan malların alıkoyulmasını, 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen, devletin mülkiyetin kullanımını kamu yararına uygun olarak kontrol yetkisi açısından incelemek gerektiğini hatırlatır (bk. *Smirnov - Rusya*, n° 71362/01, §54, *CEDH 2007-VII*, *Adamczyk - Polonya (k.k.)*, n° 28551/04, 7 Kasım 2006, ve *Borjonov - Rusya*, n° 18274/04, §57, 22 Ocak 2009). Mahkeme olayda el koymanın başvuru mallarından yoksun bırakmayı değil, ceza davasının sonucuna kadar, sadece bu mallardan geçici olarak yararlanmasını engellemeyi amaçladığını belirtmektedir.

48. Mahkeme dosyada ihtilaf konusu mallara yönelik elkoyma ve alıkoymanın yasal bir temeli olmadığını saptamaya olanak veren herhangi bir unsur olmadığını gözlemlemektedir. Mahkeme bu müdahalenin, davaya katılma olasılığı bulunan üçüncü kişilerin dile getirebilecekleri talepleri karşılama amacına yönelik olduğunu belirtir (bk. *mutatis mutandis*, *Földes ve Földesné Hajlik - Macaristan*, n° 41463/02, §26, *CEDH 2006-XII*). Bu açıdan Mahkeme, bir suçta konu olan mallara elkoymasının ve bunların alıkoyulmasının, topluluğun "genel yarar"ına olan adaletin iyi işleyişini sağlamak için gerekli olabileceğini kabul eder (bk. *mutatis mutandis*, *Smirnov, a.g.k.*, §57).

49. Ancak Mahkeme, özel mülkiyetin kullanımının denetlenmesine yönelik olanlar dahil, devlet tarafından uygulanacak tedbirler konusunda kullanılan araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi olması gerektiğini hatırlatır. Bu zorunluluk bir yandan topluluğun genel yararının gerektirdikleri ile diğer yandan bireyin temel haklarının korunması gereği arasında kurulması gereken "adil denge" kavramında ifade bulunmaktadır (bk. *Smirnov, a.g.k.*, §57). Diğer yandan her ne kadar 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesi usuli gereklilikler hususunda suskun kalsa da, davada uygulanacak usuller aynı zamanda ilgili kişiye, bu hükmün güvenceye aldığı haklarını ihlal eden tedbirlere karşı etkili bir başvuruda bulunabilmek amacıyla hakkını yetkili makamlar önünde savunabilmesi için uygun bir imkan yaratmak zorundadır. Bu şartın sağlandığından emin olmak için uygulanacak usulleri genel olarak değerlendirmek gerekir (bk. *Zehentner - Avusturya*, n° 20082/02, §73, *CEDH 2009-...*).

50. Mahkeme her el koyma işleminin bir zarara sebep olduğunu fakat bunun kaçınılmaz olan zararın sınırlarını aşmaması gerektiğini daha önce de ifade etmiştir (bk. *Raimondo - İtalya*, 22 Şubat 1994, §33, *Seri A* n° 281-A). Mahkeme ayrıca, kaçakçılık suçundan beraat eden mal sahibinin, serbest bırakılmasının ardından, kural olarak el ko-

yalınmuş malları geri alma hakkının olması gerektiğini kabul etmiştir (bk. *Jucys – Litvanya*, n° 5457/03, §36, 8 Ocak 2008).

51. 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesinin beraat etmiş kişiye, bir ceza yargılamasının soruşturma safhasında mallarına yönelik gerçekleştirilen el koyma nedeniyle ortaya çıkan tüm zararlar için tazminat elde etme hakkı tanımadığı doğrudur (bk. *Adamczyk, a.g.k., ve Andrews – Birleşik Krallık (karar)*, n° 49584/99, 26 Eylül 2002). Ancak adli makamlar veya kovuşturma makamlarının mallara el koymaları halinde, özellikle malların sayısını, el koyuldukları ve beraat eden mal sahibine iade edildikleri sıradaki durumlarını gösteren bir envanter çıkarmak suretiyle malların muhafazasına yönelik makul tedbirleri almak zorundadırlar. Ayrıca ulusal mevzuat bu malların görece iyi bir durumda muhafaza edilmemeleri nedeniyle orataya çıkan zararların tazmin edilmesi için devlete karşı bir başvuru yolu öngörmelidir (bk. *Karamitrov ve Diğerleri – Bulgaristan*, n° 53321/99, §77, 10 Ocak 2008, *Sözleşme'nin 13. maddesine atıfla ve Novikov – Rusya*, n° 35989/02, §46, 18 Haziran 2009). Şüphesiz bu başvuru yolu etkili olmalı ve beraat etmiş olan mal sahibine hakkını savunma olanağı vermelidir.

52. Mahkeme mevcut davada başvuruçunun, Yargı Teşkilatı Yasası'nın 292. maddesine dayanarak, el koyulmuş ve beraatinden sonra iade edilmiş olan malların uğradığı zarar nedeniyle ve el koyulmakla birlikte iade edilmemiş bir kısım malların kaybolması nedeniyle devlet aleyhine dava açtığını gözlemlemektedir. Mahkeme olayları ve iç hukuku yorumlamanın öncelikle ulusal makamların, özellikle de mahkemelerin ve yargı yerlerinin sorumluluğunda olduğunu ve ulusal mahkemelerin yorumunda keyfilik bulunmaması halinde, Mahkeme'nin olaylara ve hukuka ilişkin kendi değerlendirmesini bunun yerine ikame etmeyeceğini hatırlatır (bk. *aynı yöndeki diğer kararlarla birlikte, Tejedor García – İspanya*, 16 Aralık 1997, §31, *Recueil des arrêts et décisions 1997-VIII*). Diğer yandan bir el koyma işlemi nedeniyle zarar meydana gelmesi halinde, tazminat hakkının koşullarını belirlemek Taraf Devletlerin yetkisindedir (bk. *Adamczyk, a.g.k.*).

53. Mahkeme mevcut davada başvuruçunun 22 Ocak 1994 tarihli iade tutanağında bazı malların kaybolduğunu, aynı zamanda iade edilen tüm malların zarar gördüğünü beyan ettiğini belirtmektedir. Mahkeme ayrıca La Oratava 1. Soruşturma yargıcı katibinin pek çok eşyanın kötü durumda olduğuna dair bu tutanakta yer alan tespitine göndermede bulunmaktadır. Diğer yandan dosyadan anlaşılmaktadır ki, soruşturma yargıcının 1986 yılında el koyulmuş olan malları alan üçüncü kişilere yönelik yaptığı bazı iade talepleri sonuçsuz kalmıştır. Mahkeme, bu malların mağdur olduğunu iddia eden kişilere, başvuran aleyhine açılan ceza davası devam ederken emanet olarak verilmiş olduğunu kaydeder. Oysa ulusal makamlar ve son aşamada Yüksek Mahkeme, el koyulan malların kaybolduğunu ve zarar gördüğünü kanıtlayamamış olduğu gerekçeyle başvuranın şikayetini reddetmişlerdir.

54. Mahkeme görülmekte olan davanın koşulları içinde, el koyulmuş malların kaybolması ya da tahribata uğramasıyla ilgili ispat yükünün mallara el koyulmasından yedi sene sonra beraat eden başvuruçuya değil, tüm elkoyma süreci boyunca malların muhafazasından sorumlu olan adalet idaresine ait olduğu kanaatindedir. Başvuruçunun beraatinden sonra el koyulan malların kaybolmasına ya da zarar görmesine dair hiç bir gerekçe sunulmamış olduğu göz önüne alındığında, el koymadan kaynaklanan zararlardan adalet idaresi sorumludur.

55. Mahkeme başvuruçunun şikayetini inceleyen ulusal mahkemelerin, ne davaya konu olan olaylarda adalet idaresinin sorumluluğunu dikkate aldığını ve ne de el koyulmuş olan malların muhafaza edilmemesinden dolayı uğradığı zararlar için başvuruçunun tazminat elde etmesine imkan verdiğini tespit etmektedir.

56. Mahkeme'ye göre, başvuruçunun tazminat talebinin reddeden ulusal makamlar, başvuruçuya orantısız ve aşırı bir külfet yüklemişlerdir.

57. Bu nedenlerle 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesi ihlal edilmiştir.

III. SÖZLEŞME'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİA EDİLEN BAŞKA MADDELERİ

58. Başvuruçucu, Sözleşme'nin 3 ve 5. maddelerini ileri sürerek, İspanya'da ikamet etmesine, bir İspanyolla evli olmasına ve olaylar sırasında eşinin hamile olmasına rağmen, hafif bir suçtan dolayı tutuklanmış olmasından yakınmaktadır. Başvuruçucu kendisine adi ve sabıkalı bir suçlu gibi muamelede bulunmalarından dolayı İspanyol makamlarından şikayetçidir.

59. Başvuruçucu Sözleşme'nin 8. maddesini ileri sürerek özel hayatına ve aile hayatına, ikametine ve iletişimine saygı gösterilmesi hakkının defalarca kez ihlal edilmiş olmasından şikayet etmektedir.

60. Mahkeme bu iddiaları başvuruçunun sunduğu biçimde incelemiştir. Mahkeme elindeki bilgiler dahilinde, Sözleşme'yle güvenceye alınan hak ve özgürlüklerden hiç birinin ihlal edildiğine dair bir emare tespit etmemiştir; bu iddialar açıkça temelden yoksun olup, Sözleşme'nin 35(3) ve (4). fıkraları gereği reddedilmeleri gerekir.

IV. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

61. Sözleşme'nin 41. maddesine şöyledir:

« Mahkeme, Sözleşmenin veya Protokollerin ihlal edildiğini tespit ederse, ve ilgili Sözleşmecî Devletin iç hukuku bu ihlali ancak kısmen giderme imkanı veriyorsa, Mahkeme gerekli görürse zarara uğrayan tarafa adil bir karşılık verilmesine hükmeder. »

A. Zarar

62. Başvuruçucu açıklamalarında bir yandan tutuklu kaldığı yüz otuz beş gün için tazminat, diğer yandan iç hukuktaki yargılama çerçevesinde yaptırdığı özel bilirkişi incelemesi uyarınca el koyulmuş ve iade edilmemiş mallarının değerini talep etmektedir. Bu hususta başvuru dilekçesine atıfta bulunmaktadır. Başvuruçucu, başvuru dilekçesinde mallarına el koyulması nedeniyle uğramış olduğu maddi zarar için faiziyle birlikte 836,257.90 Euro istemiştir. Ayrıca uğradığı manevi zarar için, faiziyle birlikte 300,000 Euro ve hapiste geçirdiği yüz otuz beş gün için 67,500 Euro tazminat talebinde bulunmuştur. Başvuruçucu toplamda 2,000,000 Euro'dan az olamayacak bir meblağ talep etmiştir.

63. Başvurucu aynı zamanda, tutar belirtmeksizin Hükümet'in ücretler ve masrafların ödenmesine hükmedimesini talep etmektedir. Başvurucu masraflara ilişkin bir belge sunmamıştır.

64. Hükümet bu talebi aşırı ve haksız bulmaktadır. Hükümete göre başvurucu ulusal mahkemeler önünde dile getirdiği talepleri tekrar etmiş, Mahkeme önünde yeni gerekçeler ileri sürmemiştir.

65. Hükümet masraf ve ücretlere ilişkin herhangi bir özel beyanda bulunmamıştır.

B. Mahkeme'nin vardığı sonuç

66. Mahkeme, İttüzüğünün 60. maddesi uyarınca tüm adil karşılık taleplerinin, başvurucuya esas hakkındaki yazılı görüşlerini bildirmesi için verilen süre içinde, gerekli destekleyici belgeleri veya faturaları ile birlikte ayrıntılı bir yazılı dökümünün yapılması gerektiğinin, «aksi takdirde Mahkeme'nin talebi kısmen ya da tamamen reddedebileceğinin altını çizmektedir».

1. Maddi zarar

67. Davanın koşulları dikkate alındığında Mahkeme, bilhassa el koyma nedeniyle zarara uğrayan mallarla ilgili olarak başvurucunun uğradığı maddi zararı ölçmek için uygulanacak kriterler bakımından yeterince aydınlatılmamış olduğunu düşünmektedir. Bu sebeple maddi zararın tazmin edilmesi sorununun, davalı devletle başvurucu arasında bir uzlaşmaya varılması ihtimali dikkate alınarak şimdi karara bağlanmasının gerekli olmadığı, bu konunun görüşülmesinin ileri bir tarihe bırakılmasının uygun olduğu kanaatinde dir.

2. Manevi zarar

68. Mahkeme başvurucunun saptanan ihlallerden dolayı, sadece ihlalin tespiti ile giderilemeyecek bir manevi zarara uğradığı kanaatinde dir. Mahkeme Sözleşme'nin 41. maddesinin gerektirdiği gibi hakkaniyete uygun karar vererek manevi zarar için başvurucuya 15,600 Euro ödenmesine hükmetmiştir.

3. Ücretler ve masraflar

69. Mahkeme'nin içtihadına göre başvurucunun ücretler ve masrafları, ancak zorunlu olarak, gerçekten ve makul ölçüde yaptığını kanıtlaması halinde geri ödenmesine hükmedilir (*bk. Gómez de Liaño y Botella – İspanya, n° 21369/04, §86, 22 Temmuz 2008*). Görülmekte olan davada başvurucu talebini temellendirmek için Mahkeme'ye giderlerini sunmamıştır. Dolayısıyla Mahkeme kendisine ödemedede bulunulmasına gerek olmadığına karar vermiştir.

4. Gecikme faizi

70. Mahkeme gecikme faizi oranı olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek basit faiz oranının belirlenmesinin uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE MAHKEME OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun, Sözleşme'nin 6(2). fıkrası ile 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesinin ihlali iddiaları açısından kabuledilebilir olduğuna ve diğer iddiaların kabul edilebilir olmadığına;
2. Sözleşme'nin 6(2). fıkrasının ihlal edildiğine;
3. 1 numaralı Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiğine;
4. Başvurucunun maddi zararının tazmini talebiyle ilgili olarak Sözleşme'nin 41. maddesinin uygulanmasına yer olmadığına ve dolayısıyla;
 - a) bütünüyle saklı tutulmasına ;
 - b) Hükümeti ve başvurucuyu Sözleşme'nin 44(2). fıkrası uyarınca kararın kesinleştiği günden itibaren üç ay içinde görüşlerini sunmaya ve aralarında varabilecekleri her tür uzlaşmayı kendisine bildirmeye davet etmeye;
 - c) ileride uygulanacak usulü saklı tutmaya ve belirleme görevini gerektiği durumda Daire başkanına tevdi etmeye;
5.
 - a) Davalı devletin Sözleşme'nin 44(2). fıkrası uyarınca başvurucuya, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde manevi zarar nedeniyle 15,600 (on beş bin altı yüz Euro)'yu, ayrıca ödenmesi istenebilecek tüm vergilerin eklenerek ödemesine;
 - b) Üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına,
6. Fazlaya ilişkin adil karşılık talebinin reddine,

KARAR VERMİŞTİR.

Fransızca yazılmış ve yazılı olarak 13 Temmuz 2010 tarihinde İktüzüğü'nün 77(2) ve (3). fıkralarına uygun olarak yayımlanmıştır.

Santiago Quesada
Yazı İşleri Müdürü

Josep Casadevall
Başkan